

پروسیا ههلبزارتان ل کوردستانی

هوشنگ تاجر

پروسیه‌یه‌کا گرنگ د کوردستانی‌دا ده‌ستپیکریه کو ئه و ژێ پروسیا ههلبزارتنییه. پشتی سه‌روکێ کوردستانی ژفانا ههلبزارتان دیار کر، ههلمه‌تین پارتی و گروپین سیاسی بو هندێ ده‌ستپیکریه. روژانه ل راگه‌هاندنان دا ئه‌ف ئیکه دیار دبیت. خالا سه‌ره‌کی و گرنگ ئه‌وه کو ههلبزارتین کوردستانی دێ چ ب خوه را بینن؟ هه‌روه‌سا پیقان و پیقه‌رین وان لایه‌نین سیاسی چییه؟ گه‌له‌ک پرسیارین دن ژێ روژانه ل سه‌ری مروفیدا ده‌رباز دبن.

بیگومان گوهورین پشکه‌ک ژ دیاله‌کتیکا سیاسییا جفاکا کوردستانی‌یه. چ حزب یان ژێ گروپ بیت ئه‌گه‌ر ژ هندێ را خوه ئاماده نه‌که‌ت، بیگومان نه‌شیت بیته پشکه‌ک ژ هیزا سیاسی و جفاکی ل کوردستانی دا. لی به‌لی تشتا بالا من دکشینه ئه‌وه کو لایه‌نین خوه ب ئوپوزسیون دزانن به‌ریا ههلبزارتان ده‌ست ب هی‌رشین بی جه و واته دکه‌ن، دژی ده‌سته‌ه‌لاتا هه‌ریما کوردستانی و سه‌رکردایه‌تیا کوردی. هه‌یا پشکه‌ک ژ وان نوکه ژێ د ده‌سته‌ه‌لاتیدا جهین خوه دگرن و مه‌هانه پاره ژ حکومه‌تی و هه‌ردگرن. گه‌ر ئه‌م باش ته‌ماشه‌ی ره‌وشی بکه‌ین و ئانالیزا دیارده و کونژوکتورا (پیکه‌اتا) سیاسی بکه‌ین دێ دیار بیت کا ئه‌و لایه‌ن د پێ چ دانه؟ گه‌لو ده‌ردی وان چاره‌کرنا ئیش و ئازارین مله‌تی کورده یان ب ده‌سته‌ه‌لانا مال و ملک و کورسیکن. ده‌ما کو د راگه‌هاندنین خوه دا ب ره‌نگه‌ک

بی هه‌مپا و بیی کو گه‌له‌ک پره‌نسییان به‌رچاف بگرن هی‌رشی ده‌سته‌ه‌فتین حکومه‌تا کوردستانی دکه‌ن، ئاشکه‌را دبیت کو ئه‌و بو چی وه‌سا دکه‌ن. ئینسانی سیاسی ب ساناھی دشیت وان ره‌وشان ئانالیزه بکه‌ت و ئه‌نجامان ده‌ست خینیت .

ده‌ما ئه‌م ته‌ماشه‌ی وه‌لاتین جیهانیی دکه‌ن کو د پروسیا هه‌لبزارتاندا هه‌ولدده‌ن دا کارو خه‌باتین خوه ژ خه‌لکیرا دیار بکه‌ن و هه‌روه‌سا هه‌ولا هندێ بدنه‌ن دا پلان و پروژین نووتر راده‌ستی جفاکی بکه‌ن، لی جهی داخیه نوکه ل کوردستانی دا به‌روفاژی هندێ کار ده‌یه‌ته‌کرن. ده‌سته‌ه‌لاتا کو ئه‌ف چه‌ندین ساله گه‌له‌ک کارو خه‌بات کرییه و شیایه کو د قوناغین گه‌له‌ک زه‌حمه‌تا کوردستانی ب ریفه‌ به‌ت، وان ئه‌و حکومه‌ت کرنه ئارمانجا خوه و هی‌رشی سه‌ر دکه‌ن. گه‌ر ئه‌م ژ وان پرس بکه‌ین کا هه‌وه د ماوی وان سالاندا چ کر؟ چ پلان و پروژین وه بو مله‌تی کورد هه‌بوون؟ چ ده‌ردین گه‌ل ب ریکا هه‌وه ده‌رمان بوون؟ نوکه ژێ هوون هی‌رشی حکومه‌تی دکه‌ن و هه‌ول دده‌ن دا کارتیکرنی ل سه‌ر نفشی گه‌نج و نوو و تیگه‌هشتی بکه‌ن بو بشین ب ریکا وان هه‌نده‌ک تشتان ب ده‌ست خینیت.

بیگومان ده‌ما حکومه‌ته‌ک وه‌ک هه‌ریما کوردستانی د ره‌وشه‌ک وه‌سادژوار دا ریفه‌برنا کوردستانی گرته ستویی خوه یی شاشی و کیماسی ژێ دروست بین، کو ل قرا دا ئه‌ز پاراستنا کیماسیان ناکه‌م. به‌لی دبیزم کا بین دن چه‌ند هه‌ول دان هاریکار بن دا کیماسی چاره‌سه‌ر بین. ژ به‌رکو لایه‌نی

دن هه‌ر ده‌م خوه ده‌رقه‌ی بازنا سیاسی یا کوردستانی دا دبیت، ب ریکا گازندان هه‌ر ده‌م خوه دوور ژ ئیرادا سیاسی یا گه‌لی کورد دبیت و نه‌شیا بیته هی‌زه‌ک بو چاره‌سه‌ریا ئیش و ئازارین گه‌لی کورد. به‌لکو ب وان ریبازی خوه گه‌له‌ک مفا ژێ گه‌هاندنه لایه‌نین کو هه‌ر ده‌م چافی وان ل هندێ یه دا کورد پارچه‌ بین و نه‌بته حکومه‌ت و ده‌سته‌ه‌لات.

گه‌له‌ک گوهورین د سیسته‌ما سیاسی و جفاکی یا کوردستانی دا دروست بوویه و ئه‌ف هه‌موو ژێ جهی دلخوه‌شیا هه‌ر کورده‌کییه. هه‌ریما کوردستانی د ماوی گه‌له‌ک کیمدا شیایه کو د گه‌له‌ک واراندا بکه‌فته‌ پی‌شیا وان وه‌لاتان کو سه‌دان ساله ده‌سته‌ه‌لاتن و سیسته‌ما خوه هه‌نه. پشکداریا ژنان د سازی و ده‌زگایین حکومه‌تیدا خاله‌ک گرنگ و پوزیتیف یا حکومه‌تا کوردستانی یه. د واری ئابووری و سیاسی و په‌یوه‌ندیین جیهانی دا گه‌له‌ک تشتین باش دروست بوونه. لی ئه‌و لایه‌ن وان تشتان نابین وب تنی کیماسیان دبینن و ل سه‌ر هندیرا سیاست دکه‌ن. سیاسه‌تکرن ل سه‌ر کیماسیین که‌س و گروپین دن چ ده‌می مفا‌یی ناگه‌هینیه جفاکی و هه‌رده‌م یی ری ژ ده‌مورالیزه‌کرنا جفاکی را دروست بکه‌ت. یا نوکه د پراکتیکا ئوپوزسیونا ل هه‌ریما کوردستانی دا ده‌یه‌ته‌ دیتن ئه‌فه‌یه.

گه‌لی کورد باش دزانیت کا کێ د روژین دژوار دا خوه‌دی ژ رومه‌تا کوردان ده‌رکه‌فتیه و ب هه‌موو هه‌بوونا خوه خه‌بات کرییه و ده‌سته‌ه‌فتین نوکه ژێ به‌ره‌ما وان روژانه.